

Επιμέλεια: Μιχαήλ Χούλης, Θεολόγος

Στις 30 Οκτωβρίου 2017 άρχισαν, στο Συνεδριακό Κέντρο του Δήμου Κατερίνης, οι εργασίες της «ΚΘ΄ Πανορθόδοξου Συνδιασκέψεως Εντεταλμένων Ορθοδόξων Εκκλησιών και Ιερών Μητροπόλεων διά θέματα αιρέσεων και παραθρησκείας», με θέμα: «Ψευδοπροφήτες – Ψευδομεσσίες και έσχατα». Οι εργασίες των Συνδιασκέψεων τελούν υπό την αιγίδα του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. Ιερωνύμου. Συμμετείχαν εντεταλμένοι έντεκα Ορθοδόξων Εκκλησιών και εβδομήντα τεσσάρων Ιερών Μητροπόλεων της Εκκλησίας της Ελλάδος, της Κρήτης και της Δωδεκανήσου. Η Συνδιάσκεψη διεξήχθη υπό την Προεδρία του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Λαρίσης και Τυρνάβου κ. Ιγνατίου, Προέδρου της Συνοδικής Επιτροπής επί των Αιρέσεων, φιλοξενήθηκε από τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Κίτρους, Κατερίνης και Πλαταμώνος κ. Γεώργιο, και ολοκληρώθηκε την Τετάρτη 1η Νοεμβρίου 2017, με τις παρεμβάσεις των Εντεταλμένων των Ιερών Μητροπόλεων, οι οποίοι αναφέρθηκαν στο αντιαιρετικό έργο που επιτελείται στις εκκλησιαστικές περιφέρειές τους. Την τελευταία ακόμη ημέρα, πραγματοποιήθηκαν η σύνταξη, η συζήτηση και η υπογραφή των Πορισμάτων.

Στο μήνυμά του ο Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος, μεταξύ των άλλων, υπογράμμισε και τα εξής: «Σε εποχή πρωτοφανούς πολύπλευρης κρίσης, όπως η σημερινή, ουτοπικές, ανορθολογικές και αντιγραφικές προσεγγίσεις των εσχάτων ευρίσκουν εύκολη απήχηση και αποδοχή διεθνώς. Είναι γνωστό ότι η Ορθόδοξη θεώρηση των εσχάτων δεν τα κατανοεί ως τέρμα της ιστορίας που συνοδεύεται από δυσπερίγραπτα και πρωτοφανή γεγονότα, όπως κάνουν αποκλειστικώς ικανός αριθμός αιρετικών κινήσεων και κατ' επίφασιν χριστιανοί 'μελλοντολόγοι', βασιζόμενοι σε αυθαίρετες, παράδοξες και υποκειμενικές ερμηνείες βιβλικών χωρίων. Τα έσχατα μέσα στον λειτουργικό χρόνο του μυστηρίου της Εκκλησίας είναι διαρκής, συνεχής, ζωντανή αίσθηση και γεύση της Βασιλείας του Τριαδικού Θεού και κοινωνία της ακτίστου δόξης Του».

ΠΟΡΙΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΗΣ:

Ο καθορισμός ημερομηνιών της Δευτέρας Παρουσίας του Κυρίου, σε συνδυασμό με την επίκληση διαφόρων πολιτικών, κοινωνικών και φυσικών φαινομένων, αποτελεί μόνιμο πειρασμό στο γίνεσθαι της ιστορίας, στον οποίο υπέκυψαν ουκ ολίγες αιρετικές κινήσεις και πρόσωπα μεμονωμένα, με συνέπεια να προβάλλουν πλήθος συγκεχυμένων γνωμών και θεωριών εσχατολογικής φύσεως. Ταυτοχρόνως, δεν απουσιάζει από το ιστορικό προσκήνιο και ο ισχυρισμός προσώπων που διατύπωσαν θέσεις ότι αποτελούν, κατά περίπτωση, επανεμφάνιση του Χριστού, που έρχεται για να πραγματοποιήσει μια νέα αποστολή, ισχυρισμός που διατυπώθηκε και από παραθρησκευτικές κινήσεις. Τόσον οι αιρετικές κινήσεις, όσο και νεώτεροι ψευδόχριστοι και ψευδομεσσίες, στο πλαίσιο μιας ελλειμματικής και εσφαλμένης προσέγγισης και κατανόησης των εσχάτων, συστηματικά καλλιέργησαν στους οπαδούς τους, όχι μόνο την ψευδαίσθηση στιγμιαίας σωτηρίας, αλλά και το εγωιστικό φρόνημα ότι συγκροτούν κλειστή ομάδα εκλεκτών, που θα επιβιώσουν από τα καταστροφικά γεγονότα, τα οποία συνήθως συνοδεύουν τις εσχατολογικές

θέσεις και ψευδοπροφητείες τους.

Οι ψευδόχριστοι και οι ψευδοπροφήτες είναι παρόντες ήδη στην Παλαιά Διαθήκη και στο ιστορικό προσκήνιο από τα πρώτα βήματα της Εκκλησίας στην πορεία της για τον ευαγγελισμό του κόσμου. Οι προφήτες στην Παλαιά Διαθήκη ανακοινώνουν το θέλημα του αληθινού Θεού. Τα γνωρίσματα των γνησίων προφητών που τους διακρίνουν από τους ψευδοπροφήτες είναι: α) η επαλήθευση των εξαγγελιών του Θεού και β) η συμφωνία των προφητικών επαγγελιών με το θέλημα του Θεού, στο πλαίσιο της πιστότητας και της τήρησης των όρων της Διαθήκης.

Το περιεχόμενο του κηρύγματος των προφητών συνίσταται στο ότι: α) ο Θεός είναι κύριος της ιστορίας, β) καλεί τους ανθρώπους σε μετάνοια, γ) επαγγέλλεται την κρίση του Θεού σε περίπτωση αμετανοησίας και δ) αναγγέλλει τον ερχομό του Μεσσία, τη δύναμη και τη μεγάλη δόξα Του.

Οι προφήτες της Παλαιάς Διαθήκης, σε αντίθεση με τους μάγους και τους μάντεις της αρχαίας Ανατολής, είναι οι αληθινοί απεσταλμένοι του Θεού. Έχουν τον τίτλο «ο βλέπων», «ο ορών», ή «ο άνθρωπος του Θεού» και η διακονία τους αποβλέπει στο σχέδιο της σωτηρίας, το οποίο θα εκπληρωθεί με την έλευση του Θεανθρώπου Χριστού.

Το ιερό Ευαγγέλιο είναι η εκπλήρωση των μεσσιανικών προφητειών της Παλαιάς Διαθήκης, ότι ο Ιησούς Χριστός είναι ο μοναδικός και αληθινός Μεσσίας, το Α και το Ω, η αρχή και το τέλος, ο πρώτος και ο έσχατος, όχι μόνο κάθε αναμονής και προσδοκίας, αλλά και κάθε αποκάλυψης με την ιστορική έννοια και την εσχατολογική προοπτική. Αυτό σημαίνει ότι κέντρο της προφητείας είναι το ιστορικό παρόν, η εκπλήρωση και πραγματοποίησή της μέσα στην ιστορία. Κάθε άλλη μελλοντολογική προοπτική, αποκομμένη από την Χριστοκεντρική διδασκαλία της Εκκλησίας, σημαίνει παραποίηση του ευαγγελικού λόγου και της ευαγγελικής ιστορίας και, κατ' επέκταση, αιρετική ερμηνεία της προφητείας.

Ο αρχικός Προτεσταντισμός απέρριψε κατά τρόπο σαφή την περί επιγείου χιλιετούς βασιλείας του Χριστού δοξασία ως αντίθετη προς την Αγία Γραφή. Στα χρόνια που ακολούθησαν, η χιλιαστική δοξασία έγινε αποδεκτή και εκφράστηκε στους 17ο και 18ο αιώνες από σημαντικούς εκπροσώπους διαφόρων τάσεων του Ευσεβισμού. Στη συνέχεια, η δοξασία αυτή θα εμφανιστεί μεταγενέστερα, κατά τον 19ο και τον 20ο αιώνα μέσα στον προτεσταντικό κόσμο σε διάφορα επιμέρους υποσύνολα κατά τρόπο δυναμικό και συστηματικό.

Η χιλιαστική δοξασία, με μία ποικιλία εκδοχών της ως προς την κατανόησή της και με έκδηλη τη ριζική ασυμφωνία ερμηνείας των ιδίων αγιογραφικών χωρίων, αποτελεί διδασκαλία, όχι μόνο των γνωστών αιρετικών κινήσεων των «Μαρτύρων του Ιεχωβά», των Αντβεντιστών της Ζ' Ημέρας και των Μορμόνων, αλλά είναι παρούσα και σε ποικίλες προτεσταντικές κινήσεις.

Η χιλιαστική δοξασία στις διάφορες προτεσταντικές κινήσεις εμφανίζεται, όχι μόνο στις δυτικές κοινωνίες, αλλά και σε ολόκληρο τον κόσμο, σε συνδυασμό μάλιστα με

το γεγονός ότι διάφορα ιστορικά φαινόμενα, όπως μάστιγες, πόλεμοι, λοιμοί κ.α. χρησιμοποιούνται ως αποδείξεις του επικείμενου τέλους.

Βασικό γνώρισμα, επίσης, πολλών προτεσταντικών κινήσεων και συγγραφέων, που αποδέχονται τις εσχατολογικές χιλιαστικές θεωρίες, αποτελεί και ο μόνιμος πειρασμός τους να προσπαθούν να προσδιορίσουν και να ταυτοποιήσουν εσχατολογικές αναφορές της Αγίας Γραφής με συγκεκριμένες χρονικές περιόδους.

Αποτελεί παραδοξότητα το γεγονός ότι αυτή η δοξασία, ενώ για τους παραδοσιακούς προτεσταντικούς κλάδους, τους Λουθηρανούς δηλαδή και τους Μεταρρυθμισμένους μέχρι σήμερα, όχι μόνο δεν έχει Βιβλικό έρεισμα, αλλά έχει σαφώς αντιΒιβλικό χαρακτήρα και δεν ανήκει στο περιεχόμενο της Ευαγγελικής διδασκαλίας, για τα προτεσταντικά υποσύνολα είναι αυτονόητη Βιβλική διδασκαλία.

Οι ερμηνείες των αγιογραφικών μαρτυριών των αιρετικών κινήσεων στη συνάφεια αυτή εμπεριέχουν λογικές αντιφάσεις και αυθαίρετους ισχυρισμούς και δομούν ένα λαβύρινθο ανορθολογισμού και σύγχυσης με θρησκευτική επένδυση βιβλικών, δήθεν, μαρτυριών για τα έσχατα.

Τα Κινήματα των Πεντηκοστιανών, στην προσπάθειά τους να αποδείξουν ότι οπωσδήποτε κατέχουν το χάρισμα της προφητείας, παραθέτουν προσωπικές μαρτυρίες των μελών τους για προβλέψεις σχετικές με τη λύση ανυπέρβλητων προβλημάτων, με την εξέλιξη ιστορικών γεγονότων, και ιδιαίτερα για το τι θα συμβεί στα έσχατα. Επικεντρώνουν την προσοχή τους ιδιαίτερα στη λεγόμενη «αρπαγή της Εκκλησίας», στην εμφάνιση και κυριαρχία του Αντιχρίστου και στη Δευτέρα Παρουσία του Χριστού.

Σύμφωνα, όμως, με τους φορείς της εν Χριστώ θείας Αποκαλύψεως, οι θεωρούμενες ως προφητείες των Πεντηκοστιανών είναι ψευδοπροφητείες διότι: Πρώτον, δεν διατυπώνονται κατ' εντολήν του αληθινού Θεού. Δεύτερον, λέγονται από πρόσωπα που αποσκοπούν να θεμελιώσουν την πλάνη σε θέματα πίστεως, ζωής και λατρείας του Θεού. Τρίτον, λέγονται από ανθρώπους, των οποίων το ήθος είναι τελείως ξένο προς το ήθος των γνησίων προφητών του Θεού. Τέταρτον, οι προφητείες αυτές δεν επαληθεύονται.

Στους «Μάρτυρες του Ιεχωβά», εκτός από τον αντιΒιβλικό και παράδοξο ισχυρισμό ότι η Δευτέρα Παρουσία του Χριστού έγινε ήδη αοράτως, η εσχατολογία της αίρεσης και οι κατά καιρούς διατυπωθείσες ψευδοπροφητείες λειτούργησαν ως μηχανισμός ψυχολογικής πίεσης. Η διάψευσή τους είχε τραγικές συνέπειες σε προσωπικό και κοινωνικό επίπεδο. Πρώην μέλη της «Σκοπιάς» μαρτυρούν ότι αποχώρησαν, καθώς η παταγώδης διάψευση των ψευδοπροφητειών έγινε αφορμή αφύπνισης και απομάκρυνσής τους από την αίρεση.

Διαπιστώθηκε ότι στα σύγχρονα φαινόμενα ψευδοπροφητείας και πλάνης εντάσσονται και αποκρυφιστικές θεωρίες «τηλεπωλητών» και «μελλοντολόγων», οι οποίοι, με την εσφαλμένη νοσηματοδότηση Βιβλικών εβραϊκών όρων (π.χ.

«Ελοχίμ», «Νεφελίμ» κ.α.), παρεκκλίνουν σοβαρά από την Ορθόδοξη πίστη, απορρίπτοντας την Παλαιά Διαθήκη, τα Μυστήρια της Εκκλησίας και τις Οικουμενικές Συνόδους. Με την επιλεκτική χρήση θέσεων αγίων της Εκκλησίας, ή συγχρόνων κληρικών, οι παραπάνω προωθούν ανορθολογικές και κακόδοξες θέσεις σχετικά με τα έσχατα.

Γενικώς, το έργο των ψευδοπροφητών και των ψευδομεσσιών είναι ένα είδος ακήρυκτης αντίδρασης προς την αποκαλυφθείσα αλήθεια του Ευαγγελίου. Έναντι αυτών οι Χριστιανοί οφείλουν να μην ενδώσουν, να μην εγκαταλείψουν η να μειώσουν τον αγώνα τους. «Μη παντί πνεύματι πιστεύετε» (Α΄ Ιωάν. δ 1).

Η Συνδιάσκεψη ανανεώνει το Ψήφισμα της ΚΗ΄ Πανορθόδοξου Συνδιασκέψεως, δια του οποίου εκφράζεται η συμπαράστασή της σε Ορθόδοξους φορείς και πρόσωπα, τα οποία διώκονται δικαστικώς από νεοφανείς αιρέσεις και παραθρησκευτικές ομάδες, καθόσον δεν εξέλιπαν οι λόγοι για τους οποίους είχε εκδοθεί το Ψήφισμα.

Η Συνδιάσκεψη εγκρίνει ομοφώνως τα ως άνω Πορίσματα και εξουσιοδοτεί τον Πρόεδρο αυτής να τα υπογράψει.

Ο Πρόεδρος της Συνδιασκέψεως
† Ο Λαρίσης και Τυρνάβου Ιγνάτιος

Οι Εντεταλμένοι των Ορθοδόξων Εκκλησιών

Οικουμενικού Πατριαρχείου, Μητροπολίτης Κυδωνίας και Αποκορώνου Δαμασκηνός
Πατριαρχείου Αλεξανδρείας, Μητροπολίτης Πτολεμαΐδος Εμμανουήλ
Πατριαρχείου Ιεροσολύμων, Αρχιεπίσκοπος Λύδδης Δημήτριος
Πατριαρχείου Ρωσίας, Ηγούμενος Θεοφάνης Λουκιάνωφ
Πατριαρχείου Σερβίας, Ιερομόναχος Ευσέβιος Μεάντζια
Πατριαρχείου Ρουμανίας, Καθηγητής Κυπριανός Στρέτζα
Πατριαρχείου Βουλγαρίας, Μητροπολίτης Βράτσας Γρηγόριος
Εκκλησίας της Κύπρου, Πρωτοπρ. Δημήτριος Κωστόπουλος
Εκκλησίας της Ελλάδος, Πρωτοπρ. Κυριακός Τσουρός
Εκκλησίας της Πολωνίας, Επίσκοπος Σιεματίτσε Βαρσανούφιος
Εκκλησίας της Αλβανίας, Αρχιμ. Κοσμάς Πρίφτης

Ο φιλοξενών την Συνδιάσκεψη
† Μητροπολίτης Κίτρους, Κατερίνης και Πλαταμώνος Γεώργιος

Ο Πρόεδρος της Συνδιασκέψεως
† Ο Λαρίσης και Τυρνάβου Ιγνάτιος